

Ellen flyttar in på sin födelsedag

Berättelse

Det är den 11 december 1910. Ellen Key fyller 61 år i dag. Det är hennes födelsedag.

Ellen flyttar in i ett nytt hus. Huset heter Strand. Det ligger vid en stor sjö. Sjön heter Vättern. Bakom huset finns ett berg. Berget heter Omberg.

Huset är vitt och långt. Taket är högt. Det står träd runt huset. Det är vackert.

Ellen älskar huset. Hon har själv valt färger och möbler. Hon tycker att alla ska bo vackert. Inte bara rika människor.

Ellen är glad. Hon ser ut över sjön. Här vill hon bo. Här vill hon skriva.

Ellen tänker också på andra. Senare ska kvinnor som arbetar mycket få vila här. Det är hennes dröm.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en födelsedag	dagen man fyller år
ett hus	en byggnad man bor i
en sjö	ett stort vatten på land
ett berg	en mycket hög plats av sten
ett tak	den övre delen av ett hus
ett träd	en stor växt med stam och löv
en färg	till exempel röd, blå eller gul
en möbel	ett bord, en stol eller en säng
att vila	att slappna av och inte arbeta

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad firar Ellen den 11 december?
  1. jul
  2. sin födelsedag
  3. ett bröllop
2. Vad heter Ellens nya hus?
  1. Strand
  2. Vättern
  3. Omberg
3. Var ligger huset?
  1. i en stad
  2. vid en sjö
  3. i en skog
4. Vilken färg har huset?
  1. rött
  2. blått
  3. vitt
5. Vem ska få vila i huset senare? Skriv kort.

Facit

1. **b)** sin födelsedag.
2. **a)** Strand.
3. **b)** vid en sjö (Vättern).
4. **c)** vitt.
5. **Kvinnor som arbetar mycket.**

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten visar ett glatt ögonblick i Ellen Keys liv: hon flyttar in i sitt drömhus Strand. Tema: hem och drömmar. Grammatik: hela texten är i presens (är, flyttar, heter, ser). Prata gärna om var eleverna själva skulle vilja bo.

Diskussionsfrågor

- Var skulle du vilja bo? Vid en sjö, i en stad eller på landet?

- Vad är vackert i ett hem, tycker du?
- **Skriv (3 meningar):** Skriv om ditt hem. Hur ser det ut?

Källor och faktagranskning

- Ellen Key, svenska Wikipedia: https://sv.wikipedia.org/wiki/Ellen_Key
- Ellen Key, Nationalencyklopedin: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/ellen-key>
- Ellen K S Key, Svenskt biografiskt lexikon: <https://sok.riksarkivet.se/Sbl/Presentation.aspx?id=11453>
- Om Ellen Key, Ellen Keys Strand: <https://ellenkey.se/omellenkey/>
- Ellen Key, Encyclopaedia Britannica: <https://www.britannica.com/biography/Ellen-Key>

Faktagranskad i juni 2026. Ellen Key föddes 11 december 1849 i trakten av Sundsholm (Gladhammars socken nära Västervik) och dog 25 april 1926 på sitt hem Strand vid Omberg. Hennes mest kända verk är Barnets århundrade (1900), som översattes till många språk. Hon arbetade som lärare i Stockholm, bland annat vid Anna Whitlocks skola, och föreläste vid Arbetareinstitutet. Hon var difference-feminist och tidig förespråkare för kvinnlig rösträtt. Osäkerhet: dödsdatumet anges på enstaka håll som 26 april, men de flesta tillförlitliga källor (svenska Wikipedia, NE, Britannica) anger 25 april 1926. Exakt födelseort anges ibland som Sundsholm (familjens gård) och ibland som Gladhammars socken; gården låg i den socknen.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.